Lieta Nr.C29358122
Nr.C-2550/22
ECLI:LV:RPT:2022:1101.C29358122.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 1.novembrī

Rīgas pilsētas tiesa,
tiesnese L.Mikulāne
rakstveida procesā izskatīja civillietu „Baltijas Apdrošināšanas Nams" apdrošināšanas akciju sabiedrības prasībā pret SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2022.gada 3.maijā „Baltijas Apdrošināšanas Nams" apdrošināšanas akciju sabiedrība cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā (pēc reorganizācijas — Rīgas pilsētas tiesa) prasību pret SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu piedziņu (nekustamais īpašums /adrese/), lūdzot tiesu, pamatojoties uz Civillikuma 1635., 1753., 1756., 1765. un 1779.pantu, likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo un otro daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta „d" apakšpunktu, 10.panta otro daļu, 16.panta pirmo un otro daļu, Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.punktu, 4.panta pirmās daļas 1.punktu un 10.panta pirmās daļas 1.punktu, piedzīt no atbildētājas zaudējumus 500,30 EUR, kā arī visus tiesāšanās izdevumus, atzīstot prasītājas tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no atbildētājas 6% gadā no piedzītās zaudējumu summas.

Prasība ir pamatota ar šādiem apstākļiem.

[1.1] 2018.gada 11.aprīlī starp prasītāju un /pers. B/ ticis noslēgts apdrošināšanas līgums par dzīvokļa /adrese/, apdrošināšanu uz laiku no 2018.gada 1.maija līdz 2019.gada 30.aprīlim, kura darbības laikā, proti, 2018.gada 2.jūlijā minētais dzīvoklis ticis applūdināts karstā ūdens stāvvada bojājuma dēļ.

[1.2] Prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 500,30 EUR.

[1.3] Ņemot vērā to, ka atbildētāja nebija kā krietns un rūpīgs saimnieks nomainījusi vai remontējusi ūdens stāvvada problemātiskas vietas, kā arī visdrīzāk nebija regulāri apsekojusi un pienācīgi pārbaudījusi stāvvadu, prasītāja uzskata, ka atbildētāja pilnībā atbild par nodarītajiem zaudējumiem.

[2] 2022.gada 7.jūlijā tiesā tika saņemts atbildētājas SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" rakstveida paskaidrojums par celto prasību, kurā norādīts, ka atbildētāja neatzīst prasību tālāk minēto apsvērumu dēļ.

[2.1] Atbildētāja veic dzīvojamās mājas /adrese/, pārvaldīšanu uz likuma pamata, savukārt dzīvokļu īpašniekiem ir pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā un apsaimniekošanā. Konkrētajā gadījumā dzīvokļu īpašnieku kopība nebija noteikusi atbildētājai pienākumu noteiktos termiņos apsekot un vizuāli pārbaudīt atsevišķos dzīvokļu īpašumos esošās inženierkomunikāciju daļas, kuras ir iebūvētas.

[2.2] Prasītāja neesot pierādījusi, ka attiecīga dzīvokļa īpašnieks, kuram ir pienākums uzraudzīt dzīvoklī esošo komunikāciju stāvokli, būtu ziņojis pārvaldniekam par ūdens stāvvada bojājumiem vai nepieciešamību to apsekot, bet atbildētāja būtu atteikusies veikt apsekošanu vai arī kārtējo vai ārpuskārtas remontu, iekļaujot pēc tam remonta izdevumus apsaimniekošanas tāmē.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata vienkāršotās procedūras lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiešsaistes sistēmā būs pieejams saīsinātais spriedums, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. [..]

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} panta pirmo daļu tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tiesa var lietu iztiesāt tiesas sēdē arī pēc savas iniciatīvas. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā.

Atbildētāja pieteikusi lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, taču nav motivējusi to.

Ņemot vērā to, ka atbildētāja ir iesniegusi tiesā rakstveida paskaidrojumu, kurā izklāstīti tās argumenti un iebildumi pret celto prasību, tiesa atzina par pietiekamiem lietas izskatīšanai prasības pieteikumā ietvertos prasītājas paskaidrojumus un iesniegtos pierādījumus, kā arī atbildētājas rakstveida paskaidrojumu un iesniegtos pierādījumus, un līdz ar to neuzskatīja par nepieciešamu un lietderīgu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm paziņots 2022.gada 21.jūlijā Civilprocesa likuma 56.panta 2.^{1} daļas 2.punktā noteiktajā kārtībā.

[4] 2022.gada 1.novembrī civillietā tika pasludināts saīsinātais spriedums, bet 2022.gada 2.novembrī tiesā tika saņemts atbildētājas SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" sprieduma sastādīšanas lūgums.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējusi atbildētājas rakstveida paskaidrojumu, kā arī pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5.1] Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Judikatūrā (sk. Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 14.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-255/2009, 2013.gada 24.maija spriedumu lietā Nr.SKC-132/2013, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 20.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-242/2016, 2017.gada 28.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-376/2017, ECLI:LV:AT:2017:1128. " target="_blank"> ECLI:LV:AT:2017:1128. C27147414.1.S un 2017.gada 7.decembra spriedumu lietā Nr.SKC-384/2017, ECLI:LV:AT:2017:1207.C32341509.1.S) ir atzīts, ka zaudējumu atlīdzības prasībai ir nepieciešams konstatēt visus

civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumus: 1) zaudējumu esību; 2) prettiesiski vainojamu rīcību; 3) cēlonisko sakaru starp zaudējumiem un rīcību.

Tāpat judikatūrā (sk. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 22.marta sprieduma lietā Nr.SKC-106/2013 (C33301409) 7.1.punktu, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017.gada 12.oktobra sprieduma lietā Nr.SKC-152/2017, ECLI:LV:AT:2017:1012.C302832 " target="_blank"> ECLI:LV:AT:2017:1012.C302832 07.1.S, 9.punktu un 2017.gada 28.novembra sprieduma lietā Nr.SKC-376/2017, ECLI:LV:AT:2017:1128. C27147414.1.S, 8.punktu) ir nostiprināta atziņa, ka, lai noskaidrotu zaudējumu piedziņas lietas apstākļus, kuri ietilpst pierādīšanas priekšmetā, tiesai jāņem vērā, ka prasītājam jāpierāda:

1) tiesību aizskārums, ar ko viņam nodarīti zaudējumi (sk. Civillikuma 1635.pantu);

2) ar šo tiesību aizskārumu nodarīto zaudējumu apmērs (sk. Civillikuma 1779.pantu).

Savukārt atbildētājam jāpierāda:

1) ka viņš nav vainojams zaudējumu nodarīšanā (sk. Civillikuma 1636. un 1638.pantu);

2) vai ka prasītājs pats vainīgs pie zaudējumu nodarīšanas, jo nav ievērojis pienācīgu rūpību (sk. Civillikuma 1646. un 1776.pantu);

3) vai ka prasītājs pats rīkojies ļaunā nolūkā (sk. Civillikuma 1642.pantu).

[5.2] Izvērtējusi prasības pieteikumu un atbildētājas rakstveida paskaidrojumu, tiesa atzīst, ka lietā nav strīda par to, ka dzīvojamā māja /adrese/, atrodas atbildētājas pārvaldīšanā uz likuma pamata. Tāpat tiesa atzīst, ka lietā nav strīda par to, ka /pers. B/ piederošā dzīvokļa īpašuma /numurs/ (lietas 15.lapa) applūdināšana notikusi, pirmkārt, apdrošināšanas līguma darbības laikā, otrkārt, dzīvoklī /numurs/ esošā karstā ūdens stāvvada bojājuma dēļ. Lietā nav arī strīda par to, ka prasītāja pati nav vainīga pie zaudējumu nodarīšanas, jo nebija ievērojusi pienācīgu rūpību, un ka prasītāja pati nebija rīkojusies ļaunā nolūkā.

Lietā faktiski ir strīds par to, vai prasītājai ir radušies zaudējumi atbildētājas kā dzīvojamās mājas pārvaldnieces prettiesiski vainojamas rīcības (konkrētajā gadījumā bezdarbības) dēļ.

[5.3] No lietā esošās īpašumu apdrošināšanas polises izdrukas (lietas 10.–11.lapa) redzams, ka /pers. B/ piederošais dzīvokļa īpašums /adrese/, tika apdrošināts „Baltijas Apdrošināšanas Nams" apdrošināšanas akciju sabiedrībā uz laiku no 2018.gada 1.maija līdz 2019.gada 30.aprīlim, dzīvokļa īpašniecei uzņemoties pašrisku 70 EUR.

[5.4] No lietā esošās SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" 2018.gada 11.jūlija akta Nr.1-8/19851 kopijas (lietas 24.lapa) izriet, ka saliešana dzīvoklī /adrese/, notikusi dzīvoklī /numurs/ esošā karstā ūdens stāvvada sūces dēļ, radot gaitenī sienu bojājumus 1,1 m^2 platībā un griestu bojājumus 0,5 m^2 platībā, kā arī virtuvē sienu bojājumus 0,6 m^2 platībā un griestu bojājumus 0,4 m^2 platībā.

[5.5] Lai gan atbildētāja uzskata, ka tā konkrētajā gadījumā nevar būt vainojama zaudējumu nodarīšana, jo dzīvojamā māja tiek pārvaldīta uz likuma pamata, tiesa uzskata, ka pilnvarojuma jeb uzdevuma neuzdošana pati par sevi neatbrīvo pārvaldnieku no atbildības, jo atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta „d" apakšpunkta, kā arī Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018.gada 20.decembrim) 3., 6.punkta un 13.punkta 13.2.apakšpunkta prasībām atbildētājai kā dzīvojamās mājas pārvaldniecei reizi mēnesī bija obligāti jāveic inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude ūdensapgādes sistēmai.

Minētās pārbaudes mērķis ir pareizi noteikt ar dzīvojamās mājas uzturēšanu saistītās izmaksas un aprēķināt maksu par pārvaldīšanas pakalpojumu nākamajam kalendāra gadam (Ministru kabineta 2017.gada 11.jūlija noteikumu Nr.408 „Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi" 2.punkts), kā arī nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu) visā tās ekspluatācijas laikā un nepieļaut apdraudējuma iestāšanos (Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 2.punkts).

No atbildētājas iesniegtās akta par dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu kopijas (lietas 70.–75.lapa) izriet, ka 2018.gada 3.maijā atbildētāja, veicot dzīvojamās mājas /adrese/, ūdensapgādes sistēmas vizuālo apskati, konstatēja, ka karstā ūdens stāvvadi atrodas neapmierinošā stāvoklī.

Tādējādi tiesa secina, ka, pirmkārt, no atbildētājas 2018.gada maijā veiktās vizuālās pārbaudes līdz negadījuma dienai (2018.gada 2.jūlijs) bija pagājis vairāk nekā mēnesis, līdz ar to atbildētāja nebija veikusi dzīvojamajā mājā /adrese/, esošās ūdensapgādes sistēmas vizuālo pārbaudi likumā noteiktajā terminā. Otrkārt, atbildētāja divus mēnešus pirms negadījuma bija konstatējusi, ka karstā ūdens stāvvadu tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs.

Lai gan SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" 2018.gada 11.jūlija aktā Nr.1-8/19851 norādīts, ka dzīvoklī /numurs/ esošais karstā ūdens stāvvads ir bijis aizbūvēts, no lietā esošajiem dokumentiem neizriet, ka atbildētāja, lai izpildītu likumā noteikto obligāto pārvaldīšanas darbību, būtu pieprasījusi dzīvokļa /numurs/ īpašniekam atsegt karstā ūdens stāvvadu un nodrošināt tā vizuālās pārbaudes veikšanu, bet dzīvokļa īpašnieks būtu atteicies to izdarīt.

[5.6] No lietā esošajiem dokumentiem arī neizriet, ka atbildētāja jebkad būtu plānojusi karstā ūdens stāvvadu remonta darbus, būtu par tiem informējusi dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopību, kā arī būtu noteikusi aptuvenās šādu remonta darbu izmaksas, lai gan 2018.gada sākumā uz dzīvojamo māju /adrese/, attiecināmo līdzekļu atlikums veidoja 12 720,41 EUR.

Tādējādi atbildētāja, zinot, ka dzīvojamās mājas /adrese/, karstā ūdens stāvvada tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs, nebija likumā noteiktajā terminā ar pienācīgu rūpību un čaklību veikusi vienu no likumā noteiktajām obligāti veicamajām pārvaldīšanas darbībām, proti, karstā ūdens stāvvadu vizuālo apskati, kā arī remontu, lai tādējādi nepieļautu apdraudējuma iestāšanos, tostarp dzīvoklī /numurs/ esošā stāvvada attiecīgas daļas bojājumu, kas izraisīja dzīvokļa /numurs/ saliešanu, no kā savukārt izriet, ka konkrētajā tiesiskajā situācijā zaudējumu cēlonis ir atbildētājas bezdarbība.

[5.7] No atbildētājas rakstveida paskaidrojuma cita starpā izriet, ka konkrētajā lietā ir pamats atbildētāja statusā pieaicināt un aizstāt sākotnējo atbildētāju ar dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļu īpašnieku kopību, kuru pārstāv SIA „Rīgas namu pārvaldnieks".

Tiesa atzīst šādu atbildētājas viedokli par kļūdainu, jo, pirmkārt, personu, pret kuru celt prasību, izvēlas prasītājs un līdz ar to nedz tiesai, nedz atbildētājam nav tiesību norādīt prasītājam, pret kuru personu ir jāceļ prasība. Otrkārt, ja tiesa konstatē, ka prasība ir celta pret nepareizo atbildētāju, tas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, nevis puses aizstāšanai lietā.

Konkrētajā gadījumā prasība nepārprotami ir celta pret atbildētāju kā dzīvojamās mājas pārvaldnieci, nevis dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības pārstāvi.

[5.8] Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" (kas bija spēkā līdz 2018.gada 31.maijam, tas ir, arī apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā) 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. [..]

No lietā esošās 2018.gada 13.jūlija tāmes kopijas (lietas 25.lapa) izriet, ka dzīvokļa īpašumam /adrese/, nodarīto bojājumu novēršanai nepieciešamo remonta darbu tiešās izmaksas, sociālais nodoklis un pievienotās vērtības nodoklis materiāliem veido 570,30 EUR, ieskaitot pašrisku (70 EUR).

No lietā esošā maksājuma uzdevuma Nr.E72429 (lietas 27.lapa) redzams, ka 2018.gada 25.jūlijā /pers. B/ tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība 500,30 EUR.

Atbildētāja nav cēlusi iebildumus pret prasītājas norādīto atlīdzināmo zaudējumu apmēru, kā arī nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecinātu

aprēķinātā zaudējumu apmēra nepareizību vai nepamatotību vai arī radītu pamatotas un objektīvas šaubas attiecībā uz aprēķinātā zaudējumu apmēra pareizību un pamatotību.

[5.8] Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, tiesa uzskata, ka lietā ir konstatēti visi zaudējumu atlīdzības prasībai nepieciešamie priekšnoteikumi, proti, zaudējumu esība, atbildētājas prettiesiski vainojama rīcība un cēloniskais sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem. Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami zaudējumi 500,30 EUR (570,30 EUR - 70 EUR).

[6] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, tiesa piespriež no atbildētājas par labu prasītājai tās samaksāto valsts nodevu 75,05 EUR.

[7] Tiesa nosaka prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus no piespriestās nesamaksātās naudas summas par laiku no nākamās dienas pēc sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa izbeigšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.panta pirmo daļu un Civillikuma 1765.panta pirmo daļu (sk. arī Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 29.janvāra lēmuma lietā Nr.C28283311 (SKC-1331/2016) 7.1.punktu un Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021.gada 15.decembra lēmumu, publicēti tīmekļvietnē www.at.gov.lv, sadaļā „Tiesu prakse").

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 193.pantu, 195.panta pirmo daļu, 204.[1] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību.

Piedzīt no SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu „Baltijas Apdrošināšanas Nams" apdrošināšanas akciju sabiedrībai, reģistrācijas Nr.40003494976, „Swedbank" AS atvērtais norēķinu konts Nr.LV48HABA0001408062030, zaudējumus 500,30 EUR un valsts nodevu 75,05 EUR, kopā piedzenot 575,35 EUR (pieci simti septiņdesmit pieci *euro* un 35 centi).

Noteikt „Baltijas Apdrošināšanas Nams" apdrošināšanas akciju sabiedrībai, reģistrācijas Nr.40003494976, tiesības saņemt no atbildētājas 6% (sešus procentus) gadā par laiku no nākamās dienas pēc sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa izbeigšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, 2022.gada 1.decembra, Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnese L.Mikulāne

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU